

ת"פ 16383/05/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 16383-05-18 ישראל נ' פלוני

בפני בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני (ס"ס)

הנאשם

גזר-דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון מיום 10.7.18, בעבירה של **איומים**, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. לפי כתב האישום המתוקן, הנאשם ואחותו, ס.ס. (להלן: "**המתלוננת**"), יתומים מהוריהם. במשך כחודש עובר לאירוע המתואר בכתב האישום התגוררה המתלוננת בבית משפחתה של חברתה, ש', בקצרין.

בתאריך 2.5.18, סמוך לשעה 20:10, עת שוחח הנאשם בטלפון עם דודו, ס', ובעקבות חוסר שביעות רצון מעזיבתה של המתלוננת את בית המגורים המשותף לנאשם ולמתלוננת ביישוב ס', וערב מעברה לבית חברתה, איים הנאשם בכך שאמר לדודו: "**אני כבר בעמיעד, אני בדרך אליה, אני אין לי כלום, אני אכנס לכלא ואני אהרוג אותה בפנים... תישארו בבית ישנים אני אין לי אלוהים**".

סמוך לאותו המועד, שוחח הנאשם גם עם סנ', אחות נוספת שלו ושל המתלוננת, ואמר לה כי בכוונתו לנסוע לקצרין, אל המתלוננת. סנא ניסתה לשכנע את הנאשם שלא לנסוע אל המתלוננת, ובהמשך התקשרה לאחות נוספת שלהם בשם ע"ה, ומסרה כי היא חוששת שיקרה משהו.

בהמשך, צלצל הדוד ס' לש', חברתה של המתלוננת, ואמר לה: "אם ס.ס. אצלכם תדעו שאחיה ס"ס בדרך והוא מוציא אותה בכוח ולהחזיר אותה... אם יקרה משהו זה על אשמתי". זמן קצר לאחר מכן צלצלה עביר לש', ואמרה לה: "אם ס.ס. אצלך בבית תוציאי אותה מהר, ס"ס בדרך" וניתקה את השיחה.

לאחר שקיבלה את שיחות הטלפון הללו, ניגשה ש' יחד עם המתלוננת לתחנת המשטרה.

עוד לפי כתב האישום המתוקן, בינואר 2018, איים הנאשם על המתלוננת באופן ששלח הודעה לטלפון הנייד שלה בה רשם: "**היום תחזרי הביתה, ואם לא תחזרי אני יבוא להחזיר אותך אל תחקי את סנ' כי אני רוצה לשבור לך את הראש**", וזאת עקב אי שביעות רצונו של הנאשם מכך שהמתלוננת עזבה את הבית והלכה לגור בבית הדוד.

3. ביום 12.7.18 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, המאשימה ביקשה להרשיעו ואילו ב"כ הנאשם ביקש להימנע מהרשעה. הוסכם כי טרם הטיעונים לעונש יופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן, אשר יתייחס, בין היתר, לשאלת ההרשעה. מעבר לכך, טענו הצדדים באופן חפשי.

בהכרעת הדין מאותו היום הורשע הנאשם בעבירה המיוחסת לו, בכתב האישום המתוקן, ונקבע כי טענות לגבי ביטול ההרשעה, יושמעו בטיעונים לעונש ויוכרעו בגזר-הדין.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים. במהלך התקופה הוא אף שולב בהליך טיפולי קבוצתי, אך בתסקיר הסופי צוין כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות נגד המתלוננת לא פחתה, ובסופו של דבר שרות המבחן נמנע ממתן המלצה טיפולית כאמצעי להפחתת הסיכון. כמו כן, ציין שירות המבחן כי אין הוא בא בהמלצה בדבר ביטול הרשעה בדין.

5. **בתסקיר מיום 4.12.18** נמסר כי הנאשם, בן 25, רווק, שוהה בתנאי מעצר בית לילי בבית דודו, בכפר ס'. מזה שנתיים עובד כנהג משאית בתאגיד תובלה. הנאשם ביטא סיפוק מעבודתו ומוסר כי מפרנס עצמו ואת אחיותיו. סיים 12 שנות לימוד ללא בגרות. שירת בצה"ל כנהג משאית ולאחר מכן השתלב בשוק העבודה במקצוע זה.

הנאשם יתום משני הוריו, לו שתי אחיות בכורות נשואות ושתי אחיות צעירות רווקות, אחת מהן המתלוננת, בת 23, והשנייה בת 18, המתגוררות עמו בבית ההורים. האם, נפטרה בשנת 2000, בגיל 32 ממחלה ומסיבוכים לאחר לידת בתה הצעירה. האב, נהרג בשנת 2006 בתאונת דרכים. כשנה קודם לכן נישא בשנית, נולד לו בן, אשר כיום בן 13 ומתגורר יחד עם אמו האלמנה בבית סמוך לבית הנאשם.

לאחר מות הוריו, אחד מדודיו לקח חסות על הנאשם ואחיותיו, ולאחר שהנאשם בגר, האחריות לפרנסת המשפחה עברה אליו. הנאשם נטל על עצמו תפקיד הורי ואחריות על הנעשה במשפחה. תפקיד זה מקנה לו, לתחושתו, את הזכות להתערב בכל העניינים הכרוכים בחייהן של אחיותיו, והוא רואה עצמו כבעל הסמכות והכוח לקבוע ולהחליט לגביהן. לדבריו, מערכת יחסיו עם המתלוננת תקינה, ולדבריו לא מנע ממנה דבר, ואף תמך בה כלכלית ורגשית, כשהיא לומדת לימודים אקדמיים ושוכרת

דירה בקצרין בתקופה זו. הנאשם מסר כי התקשה להבין את בחירתה של המתלוננת לעזוב את הבית.

6. בשיחה של שרות המבחן עם המתלוננת, מסרה כי בינה ובין הנאשם יחסים קונפליקטואליים, וכי במשך השנים נהג כלפיה בתוקפנות, באלימות ובניסיון לנהל את חייה לפי תפיסתו. החלטתה לעזוב את הבית נבעה ממצוקה מתמשכת, מתחושת בדידות ואיום מפניו ומחשש לעתידה. המתלוננת הציגה עצמה כאדם בוגר ועצמאי שאינה מאמינה בערכים הנוקשים בחברה בה התפתחה. לדברי המתלוננת, מאז התלוננה נגדו, הנאשם אינו בקשר עמה, אולם לדבריו היא חשה איום ופחד מפניו, ומפני בני המשפחה, שכן לדבריה הנאשם בלתי צפוי ומסוגל לפגוע בה בכל עת.

7. צוין בתסקיר כי לנאשם אין הרשעות קודמות. נמצא כי הוא נטל אחריות חלקית בלבד, הציג עמדה קורבנית, קושי להתחבר לבעייתיות שבהתנהגותו, וכי הוא נוטה להשליך את האחריות על התנהגות המתלוננת, ומתקשה להביע כלפיה אמפתיה. עמדותיו נוקשות, הוא מעלה הצדקות להתנהגותו, בעל צרכי שליטה וקושי בנפרדות, וממוקד בהשלכות על עתידו האישי ללא התבוננות ביקורתית. לדבריו, תכנן לנסוע אל המתלוננת במטרה להבין את עמדתה ולא התכוון לפגוע בה. לדבריו, במהלך אפריל 2018 המתלוננת עברה לגור בבית חברתה, ומהלך זה לא היה מקובל עליו ועל יתר בני המשפחה, מכיוון שסיימה את לימודיה והציפייה הייתה כי תשוב להתגורר בבית המשפחה. הוא שלל כל התנהגות מאיימת או אלימה כלפיה לאורך השנים, והתקשה להסביר עזיבת קודמת של המתלוננת את הבית, לבית דודה, שלושה חודשים קודם לכן. עוד נמסר, כי צו הגנה שהוציאה נגדו המתלוננת, פגע בכבודו והעמיק הריחוק ביניהם.

8. שרות המבחן התרשם כי הנאשם חסר הכרה מספקת בקשייו ובמצבי לחץ מול סביבתו, המעוררים קונפליקט, הוא מתקשה להפעיל שיקול דעת מותאם ובוגר. לפיכך, נקבע כי **רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה ואף באופן קיצוני, כלפי אחריותו, הנה משמעותית.**

שירות המבחן נמנע במצב דברים זה מלתת המלצה טיפולית או המלצה בדבר ביטול ההרשעה.

9. **בהתאם לתסקיר משלים מיום 3.3.19**, הנאשם הציג מסמכים שונים, מהם עולה כי הוא נושא בנטל פרנסת הבית, משלם חשבונות, וכי הוא מצוי במצוקה כלכלית קשה ומחויב לעמוד בתשלום חובות רבים מדי חודש. הנאשם ביטא תסכול מההליך המשפטי, קושי בהשקעה בעתידו, בניית ביתו הפרטי והקמת משפחה משלו. לדבריו, עליו להמשיך בעבודה מסודרת, שכן אחותו הצעירה מאורסת ועתידה להתחתן ועליו להתארגן לכך מבחינה כלכלית. הוא הביע חשש מפני הרשעה בדין ומריצוי עונש בעבודות שירות. הוא ביטא מוטיבציה ראשונית להשתלב בהליך טיפולי שיהווה עונש חלופי וימזער את הנזק הכלכלי לו צפוי.

10. שרות המבחן שוחח עם האחות הצעירה, שהציגה את הנאשם באור חיובי, מסרה כי שימש לה כדמות הורית ואמפטית, דאג לצרכיה ובדרך כלל מתפקד כאדם רגוע.

המתלוננת מסרה בשיחה נוספת עם שירות המבחן, כי מאז האירוע היא ניתקה קשר עם הנאשם ועם בני משפחתה, וכי לא חשה איום ולא היו ניסיונות להפעיל עליה לחץ או להתערב בחייה.

11. הנאשם הופנה לראיון קבלה לקבוצה טיפולית, הביע נכונות להתחייב לתהליך ולעמוד בתנאים. צוין כי ניכר שהנאשם מתקשה לקחת אחריות אקטיבית למעשיו, וכי **המוטיבציה לטיפול הנה מגמתית וכרוכה בחשש מתוצאות ההליך המשפטי.**

12. **בתסקיר סופי מיום 16.6.19**, נמסר כי הנאשם החל ההליך הטיפולי, מגיע אליו באופן סדיר מגלה אחריות ומחויבות לטיפול. הוא מביע עצמו באופן פתוח ומשתף מעברו. כן שיתף לגבי העבירה דנן, וההתרשמות הנה כי עדיין מתקשה לבטא אמפתיה למתלוננת ולהבין את השלכות התנהגותו כלפיה, ואולם הוא עורך מאמצים על מנת להתבונן בבעייתיות שבהתנהגותו.

13. בשונה מהערכה זו, משיחה נוספת שקיים שירות המבחן עם המתלוננת, נמסר כי העתיקה את מקום מגוריה למרחק רב יותר על-מנת לבנות לעצמה חיים, וימים ספורים לאחר מעברה, הגיע אל חברתה בקצרון אדם שבא לברר לאן עברה. לדבריה, מתנהל אחריה מעקב ומשפחתה יודעת היכן היא מתגוררת. כן היא מקבלת איומים דרך הרשתות החברתיות וחשה חרדה. על אף הזמן שעבר, לדבריה, הנאשם אינו חש רתיעה והיא חשה פחד ואיום מפניו.

14. התסקיר השלישי ציין כי מדברי מנחות הקבוצה, הנאשם מכחיש כל קשר עם המתלוננת ולדבריו מכבד את בחירותיה.

מדיווחי המתלוננת הסיק שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות נגדה עודנה גבוהה. על רקע זה לא הובאה המלצה טיפולית.

טיעונים לעונש

ביום 23/6/19 טענו הצדדים לעונש.

15. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות האמורות נע בין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל, וביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף האמצעי-נמוך, העומד **על ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות** בכפוף לחוות-דעת הממונה, בצירוף פיצוי למתלוננת, קנס כספי ומאסר על תנאי. נטען, כי הנאשם פגע בשלוות

נפשם של המתלוננים ובתחושת הביטחון שלהם, האיזמים קונקרטיים וחמורים. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות נטען כי הנאשם אמנם נעדר עבר פלילי, אך תסקירי שירות המבחן מצביעים על רמת סיכון גבוהה מצדו. הנאשם אינו מכיר בבעייתיות שבהתנהלותו. המתלוננת מסרה כי עדיין חווה איום ופחד מפניו. שירות המבחן אף אינו ממליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם בדין, ולא הוכח בעניינו כל נזק קונקרטי.

16. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם ביקש מבית-המשפט להימנע מהרשעת הנאשם בדין, ולהטיל עליו עונש צופה פני עתיד. ב"כ הנאשם טען כי אין מדובר במקרה העומד ברף עליון של חומרה מבחינת עבירות האיזמים. התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם מבטא התלבטות, שכן מחד הוא השתלב היטב בקבוצה הטיפולית, ומאידך שירות המבחן פירש את העניין שהביע במקום המצאה של המתלוננת כאיום כלפיה. הובהר כי הפנייה לאחרונה למתלוננת, שלגביה דיווחה לשרות המבחן, לא נעשתה על פי בקשה של הנאשם, אלא שמשותף אחר בקבוצה הטיפולית הוא ששמע את סיפורו של הנאשם והתעניין בכך. עוד נטען כי אין בסיס לקביעת רמת הסיכון הגבוהה שנשקפת מן הנאשם. מאז ששוחרר למעצר בית, והתאפשרה יציאתו לעבודה, שמר הנאשם על התנאים במלואם ובכלל זה נמנע מלקיים קשר עם המתלוננת.

עוד טען ב"כ הנאשם כי הנאשם הוכיח כי ייגרם לו נזק קונקרטי עקב הרשעתו, מדובר בצעיר ללא עבר פלילי, שביצע עבירה יחידה, הוא עובד אצל מעסיק פרטי שעלול לפטרו באם יורשע בדין.

17. דברי הנאשם

הנאשם מסר כי אינו יודע מה היה ולא ביקש מאיש ליצור קשר עם המתלוננת.

שאלת ההרשעה

18. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97)**, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה

עמוד 5

מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נגד ויקטור שמש (02.09.96)**, נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

19. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

20. הנסיבות בהן בוצעה העבירה אינן כאלה ההולמות ביטול הרשעה. כתב האישום תיאר סיטואציה מאיימת, שבה הנאשם, התבטא בפני בני משפחתו על כוונה מיידית וברורה לפגוע באחותו הצעירה, על רקע מה שמכונה "כבוד המשפחה".

הנאשם הודיע לדודו ולאחות אחרת שלו, כי הוא נמצא בדרך אל המתלוננת, במקום המצאה, בביתה של חברה עמה התגוררה באותה התקופה, וכי בכוונתו לפגוע בה על רקע אי-שביעות רצונו מעזיבתה את בית המשפחה.

בין היתר, אמר לדודו: **"אני בדרך אליה... אני אכנס לכלא ואני אהרוג אותה בפנים... אני אין לי אלוהים"**.

ניכר כי קרובי המשפחה נבהלו בהלה ממשית מתוכן הדברים, שכן הם מיהרו למנוע בפועל פגיעה במתלוננת. הדוד, ואחות נוספת של הנאשם, הזהירו את חברתה של המתלוננת כי הנאשם בדרכו להחזיר את המתלוננת בכוח לביתה, והשתיים יצאו מהבית ופנו לתחנת המשטרה.

משכך, האיום, שהושמע באזני הדוד, ובאזניה של אחות נוספת, הגיע בסופו של דבר למתלוננת, וגרם לה ללא ספק לתחושות ממשיות של פחד לביטחונה ולשלומה.

21. איום קודם כלפי המתלוננת, בוצע מספר חודשים לפני כן, כשעזבה את הבית המשותף בפעם קודמת, בהודעה לטלפון הנייד שלה, ובו דרש כי תחזור לבית, שכן אם לא תחזור הוא יבוא להחזירה, וכי הוא **"רוצה לשבור לה את הראש"**.

22. הרקע לביצוע העבירות הוא רקע אישי קשה של הנאשם ומשפחתו. הנאשם ואחיותיו התייתמו באופן טראגי, ובגיל צעיר, משני הוריהם.

הנאשם הוא בן יחיד לאמו, מתוך חמישה ילדים, ועל אף שהוא ואחיותיו מתגוררים בבית המשפחה

בסמוך למשפחה נרחבת, שתומכת ומשפיעה, צויין כי הוא קיבל על עצמו את תפקיד ראש המשפחה. בין השורות נלמד על פערים תרבותיים ומחלוקת עמוקות בין הנאשם לבין אחותו. התרשמתי כי הנאשם מחזיק בעמדות קשוחות באשר לחירויות הנתונות לאישה בחברה מסורתית כפרית, ואילו המתלוננת למדה, עבדה, ושואפת לנהל חיים עצמאיים, מחוץ לגבולותיה הכובלים של המשפחה. האיומים הושמעו בחמת זעם, בסמוך לאחר שהמתלוננת עברה להתגורר בקצרין, עם חברה יהודיה, על רקע חוסר שביעות רצונו של הנאשם מצעד זה של אחותו.

23. מדובר באיומים מוחשיים הפוגעים קשות בתחושת הביטחון של המתלוננת וסובביה. הערכים המוגנים בעבירת האיומים הנם בטחונו האישי של אדם, כבודו, וחירותו. במקרה זה, של איומים לפגיעה על רקע תפיסות שמרניות, מדובר בערך נוסף שעניינו זכויותיהן המיוחדות של נשים לחרות ולעצמאות, ולמניעת אלימות נגד נשים, שהנה תופעה מתעצמת וקשה. הפגיעה בערכים המוגנים הנה משמעותית, בשל חומרת האיומים, והכוננות שנגרמה בעטייהן למתלוננת ולאחרים. שיקול ההלימה, שהנו העיקרון המנחה בענישה, לא מאפשר לסיים הליך זה ללא הרשעה. קיימת חובה לבטא את חומרת האיום שהשמיע גבר צעיר, לפגוע באחותו הצעירה ממנו. ביטול ההרשעה יפר חובה זו, ולפיכך יש להותיר את ההרשעה על כנה.

24. גם אם נסיבות המעשה היו מאפשרות לוותר, באופן חריג, על הרשעה בדין, התרשמתי כי בנסיבותיו האישיות של הנאשם אף לא הוכחה לפניי כל פגיעה קונקרטיה שתיגרם לו כתוצאה מהרשעה בדין. אזכיר שוב, כי שרות המבחן נמנע להמלצה לביטול ההרשעה.

הנאשם נושא בנטל פרנסת המשפחה. אף ששולב והשתתף בקבוצה טיפולית בתקופת הדיון בעניינו, נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו וממתן המלצה בדבר ביטול ההרשעה בדין. הנאשם משמש כנהג משאית בתאגיד תובלה פרטי, לאחר שרכש מקצוע זה במהלך שירותו הצבאי. עיסוקו של הנאשם אינו מן הסוג המלמד, כשלעצמו כי הרשעה בדין עלולה לחסום את הנאשם מהמשך העיסוק בו. כן, לא הוכח ואף לא נטען כי הרשעה בדין תפגע בעתידו ובסיכויי שיקומו בהיבטים אחרים, לגביהם שיתף הנאשם בשירות המבחן כגון בניית בית מגורים והקמת משפחה.

25. בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (03.01.13):

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים."

26. יתרה מכך, פסיקת בתי המשפט התייחסה, פעמים רבות, לשאלת ההרשעה, בהקשר לעיסוקים שונים, ונמצא כי גם במקרים בהם היה קיים סיכון לאבדן מקום העבודה, או לאבדן רישיון העיסוק, אין לקבוע באופן אוטומטי כי יש להימנע מהרשעה, מקום שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי בנסיבות העניין (רע"פ 1/15 כצמן נ' מדינת ישראל (19.1.15); רע"פ 1931/15 מויסקו נ' מדינת ישראל (26.3.15)).

כן ראו את שנקבע ברע"פ 6403/18 יניב אליהו הרוש נ' מדינת ישראל (28.11.18), בעניין הרשעתו של המבקש לגביו נקבע כי: "אין המדובר בצעיר שטרם עלה בידו למצוא נתיב תעסוקתי, אלא במי שבגר והוא כיום בן 26." דברים אלה נכונים גם לנאשם שלפניי.

27. לסיכום, נוכח המפורט לעיל, מצאתי כי אין מקום לביטול הרשעתו של הנאשם בדין.

גזירת עונשו של הנאשם

28. התייחסתי לערכים עליהם מגינה עבירת האיומים, בכלל, ובפרט במקרה הנוכחי.

לעניין חומרת עבירות האיומים והערכים המוגנים, ראו את הדברים שנאמרו על ידי כב' השופט גולדברג בע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל (06.09.89):

"...אינטרס החברה הוא להגן על שלוות נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט... בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איומים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאויים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת".

נסיבות ביצוע העבירות

29. כפי שצוין לעיל, מדובר באיום מילולי חריף הנוגע לפגיעה בחייה ובגופה של המתלוננת, וזאת באזני דודה, על רקע דרישת הנאשם כי המתלוננת תשוב לבית המשפחה לאחר שעזבה לבית חברה. מדובר בהתנהגות כוחנית, שנועדה לקנות שליטה על צעדיה וחייה של המתלוננת, ולהלך עליה אימים. כאמור, הדברים יצרו פגיעה ממשית בערכים המוגנים, ופגעו בתחושת הביטחון של המתלוננת ובשלוות נפשה, כמו גם של סובביה.

30. במקרה נוסף, איים הנאשם על המתלוננת בהודעת טקסט, המכוונת לפגיעה בגופה אם לא תשוב לבית המשפחה, וזאת על רקע עזיבתה את הבית לשם מגורים אצל דודה. מדובר, אם כך, בהתנהגות

31. לזכות הנאשם יצוין כי מדובר באיומים שהושמעו בטלפון, באזני אחרים, ובהודעת טקסט למתלוננת (באירוע הנוסף). יש בכך פחיתות חומרה לעומת מקרים שבהם הושמעו האיומים באזני המאוימים, פנים אל פנים, בסיטואציה רוויית מתח. כן אין מדובר בעבירה הכרוכה בתכנון מוקפד, או הכרוכה בהתארגנות או חבירה לאחר. העבירה בוצעה על רקע מערכת יחסים משפחתית מורכבת וטעונה. מדברי הנאשם בשירות המבחן משתקפת תחושת האחריות כלפי המתלוננת וגורלה, מתוקף נסיבות חייהם, ואולם לצד אחריות זו שהנאשם הצעיר נטל על עצמו, קיימות גם גישות של אדנות ושתלטנות גברית, וכן גישות שאובחנו כנוקשות ומסורתיות, במובן השלילי של המילה.

32. עוד יצוין לזכות הנאשם, כי כתב האישום לא ציין אם הנאשם אכן הגיע לקרבת בית חברתה של המתלוננת, בו התגוררה באותה העת, ואם אכן פעל, מעבר להתבטאויות מילוליות, להחזיר את אחותו הביתה. אשר על כן, ניתן לראות בשתי עבירות האיומים, על אף חומרתן, פגיעה בינונית בערכים המוגנים.

מדיניות הענישה הנוהגת

33. עיון בפסיקה מעלה כי בעבירת איומים נגזרו עונשים מגוונים, הנעים בין מאסר על-תנאי ובין מספר חודשי מאסר בפועל, לאחר שכל מקרה נבחן לגופו ובהתאם לנסיבותיו.

א. רע"פ 1293/08 **אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל** (25.6.08) - המבקש הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירת איומים כלפי בת זוגו, החיה בנפרד ממנו, ונגזרו עליו 12 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על-תנאי, קנס והתחייבות. חרף עברו הפלילי הנקי, קבע בית-המשפט המחוזי בערעורו, כי העונש משקף את מדיניות הענישה כלפי מי שתוקפים את בנות זוגם. בית-המשפט העליון קבע אף הוא כי מדובר בעונש הולם.

ב. רע"פ 6403/18 **יניב אליהו הרוש נ' מדינת ישראל** (28.11.18) - המבקש הורשע על-פי הודאתו בעבירת איומים, לאחר שאיים על בת זוגו לשעבר ועל בן זוגה. שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו והטלת צו מבחן, ובית משפט השלום אימץ את ההמלצה. בערעור המדינה על קולת העונש, קבע בית-המשפט המחוזי כי יש להרשיע את המבקש בדיון, אך להותיר את העונש על כנו, שכן אין ערכאת הערעור נוהגת למצות את הדיון. בקשת רשות ערעור שהגיש לעליון נדחתה.

ג. רע"פ 8253/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.11.18) - המבקש הורשע, לאחר שמיעת ראיות באיומים וגידופים שהשמיעו באזני גרושתו ועורך דינה, במהלך דיון בבית-דין רבני. הוטלו עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על-תנאי וקנס. ערעור לבית-המשפט המחוזי

ובקשת רשות ערעור לעליון נדחו.

ד. עפ"ג (חי') 45101-06-14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.10.14) - המערער הורשע, בהתאם להודאתו, בעבירת איומים כלפי אשתו עמה היה בהליכי גירושין, כאשר נטל זכוכית לידיו, חותך את ידיו באמצעותה, הזמין את המשטרה ואמר לה כי ימסור שהיא שרטה אותו ויכלאו אותה. בית-משפט השלום הרשיע את המערער בדיון, והטיל עליו 3 חודשי מאסר על-תנאי וצו מבחן. בית-המשפט המחוזי דחה את ערעורו, קבע כי בדיון הורשע משום שלא התקיימו בעניינו התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת כתב, וכן העונש שהוטל עליו סביר, מאוזן ומידתי.

ה. ת"פ (חי') 5922-06-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (11.7.12) - הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, באיומים שהושמעו בשני מועדים כלפי בת זוגו, לפגיעה בחייה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין חודש לשבעה חודשי מאסר בפועל, והוטלו חמישה חודשי מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריח, הופעל מאסר על-תנאי בן 12 חודשים, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, כך שסך הכל ירצה 14 חודשי מאסר, וכן הוטלו 9 חודשי מאסר על-תנאי.

ו. ת"פ (ק"ג) 35380-06-17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (20.1.19) - הנאשם הורשע בעבירת איומים בגין מסרונים ששלח לארוסתו, שעה שהיא בהיריון ממנו והם מתעתדים להינשא. הנאשם השתלב בהליך טיפולי תוך תקופת הדיון, והוגשו בעניינו מספר תסקיר עם המלצה טיפולית בסופם. סקירת מדיניות הענישה הנוהגת העלתה כי הרף התחתון במתחם העונש בעבירת איומים עומד על מאסר על-תנאי, אך בנסיבות עניין זה נקבע כי יעמוד על מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות, שכן דובר במסכת איומים קונקרטיים לפגיעה בחיי הקרבן. בית-המשפט אימץ את המלצה השיקומית והטיל על הנאשם צו של"צ, צו מבחן, מאסר על-תנאי ופיצוי למתלוננת.

לאור האמור לעיל ובהתחשב בנסיבותיו של מקרה זה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על-תנאי ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

34. הנאשם בן 26 רווק. הנאשם יתום מהוריו ונושא בנטל פרנסת אחיותיו.

הנאשם נטל אחריות, אם כי מצאתיה חלקית לנוכח גישתו לעבירה ולנפגעת העבירה. הנאשם הודה בעבירה במסגרת הסדר טיעון, חסך זמן ציבורי ואת עדות המעורבים.

לנאשם אין עבר פלילי.

הנאשם שהה במעצר במשך שבועיים, ומאז 16.5.18, הוא שוהה בתנאים מגבילים, אשר בהמשך הוקלו והתאפשרה יציאתו לעבודה. משך הדין לא נרשמו לחובתו הפרה של תנאי השחרור אף נפתחו נגדו תיקים נוספים.

מצבו הכלכלי של הנאשם דחוק. הוא נושא בנטל פרנסת המשפחה, וחיי מילדותו לא היו חיים קלים. במשך תקופה משמעותית, של מעצר ומעצר בית, נמצע מהנאשם לעבוד, והטלת עונש מאסר, גם כזה לריצוי בעבודות שירות, תגרום לו לנזק משמעותי לפרנסתו.

35. שרות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת חוק כלפי המתלוננת, ואף שהנאשם הביע רצון להשתלב בהליך טיפולי, ואף השתלב בצורה טובה בהליך כזה במהלך הדין בעניינו כפי שעולה מהתסקיר הרלוונטי, נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו. בין היתר, ציין שירות המבחן, את עמדותיו הנוקשות, העדר הפנמה של הפסול במעשים, ונטייה לנהוג באופן אימפולסיבי במצבי דחק. עוד נראה כי שירות המבחן נתן משקל רב, בהקשר זה, לעמדת המתלוננת ולדבריה בפניו, בפרט בדבר ההתפתחות האחרונה, בעניין דיווח כי הוטרה וכי חשה פגיעה בפרטיותה ובבטחונה.

36. המתלוננת ביטאה תחושות איום ופחד מפני הנאשם ומפני בני המשפחה. לדבריה, מעורבות הנאשם בחייה רבה, תפיסותיו נוקשות והוא אינו מאפשר לה לבצע את בחירותיה באופן חפשי. לדברים אלה יש לתת משקל, ואולם לדיווחה על אירועים נוספים מאוחרים ושונים עליהם סיפרה המתלוננת לשירות המבחן, אין לתת להם משקל כלשהו לחובת הנאשם. אף אם נמסרו הדברים לשירות המבחן, לא מדובר בעובדות לחובת הנאשם, ולא דווח על טיפול משטרתי או על הגשת תלונה בגינן. המתלוננת מסרה כי למעשה אין בינה ובין הנאשם קשר, ואף הנאשם אישר זאת בדבריו. אין חולק כי האווירה בין הנאשם ובין המתלוננת עודנה מתוחה, כך עולה מדברי שניהם, וכי מדובר במרקם יחסים מורכב ועדין, המאפיין משפחות רבות ובפרט נוכח הנסיבות המיוחדות של גדילתם בהעדר הורים, והתפקיד ההורי שהנאשם נטל על עצמו בעקבות זאת. עוד צוין כי המתלוננת כיום איננה מתגוררת עוד בבית המשפחה, ולדברי הנאשם הוא השלים עם כך.

37. בנסיבותיה המורכבות של משפחת הנאשם והמתלוננת, ועל אף הפגיעה בערכים המוגנים - החלטתי בסופו של דבר לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש, ולהימנע מהטלתו של רכיב מאסר בפועל, אף לא בעבודות שרות. מדובר בצעיר, ללא עבר פלילי, שנטל אחריות והודה במעשים. הרקע והסיבות לביצוע העבירה הובאו בהרחבה לעיל. הנאשם ביטא נכונות לעבור הליך טיפולי ושיתף פעולה עם שירות המבחן. ההמלצה הסופית אמנם מדברת בסיכון גבוה כלפי המתלוננת, אולם התרשמתי כי ניתן משקל משמעותי לדברי המתלוננת שם, לגבי אירוע שנסיבותיו אינן ברורות.

טרם אותו דיווח, המתלוננת מסרה שהנאשם אינו מצוי עמה בכל קשר, וכי הוא מאפשר לה לחיות את חייה ללא הפרעה.

יש להכיר בנסיבותיה האישיות של המתלוננת, המתמודדת בגיל צעיר התמודדות לא קלה, בבדידות ובניתוק מבני משפחתה, שחלקם לפחות אינו מקבל את בחירותיה ואת אורח חייה, ואולם גם לנאשם חיים מורכבים, והשתכנעתי כי המשך עבודה סדירה הנן גורם חיובי וחיוני בחייו.

יש לקוות כי הנאשם למד לקח ממעצרו ומאישומו לראשונה בחייו, וכי יימנע בעתיד מביצוע עבירות דומות, במיוחד כלפי אחותו המתלוננת, ולו בשל אימת הדין.

בדעתי להסתפק בהטלת עונש מאסר מותנה ומרתיע בעבירות אלימות במשפחה.

את קולת העונש בדעתי לאזן בצירוף פיצוי מתון למתלוננת, בבחינת מזור לפגיעה בה.

ענישה כדלקמן תשמר את אפשרותו של הנאשם להמשיך לעבוד, להתפרנס ולפרנס את משפחתו תוך בניית עתידו, ויחד עם זאת תרתיעו מלשוב ולבצע מעשים דומים פן ייאסר.

סוף דבר

22. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם יישא עונש זה אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת איומים כלפי בת משפחה, או עבירת אלימות מסוג עוון או פשע כלפי בת משפחה.

ב. פיצוי למתלוננת, ס.ס., בסך 2,000 ₪. סכום הפיצוי ישולם מתוך פיקדון שהופקד בתיק המ"ת המקביל. יתרת הפיקדון - תוחזר לידי הנאשם.

באחריות ב"כ המאשימה להעביר למזכירות בית-המשפט הודעה ובה פרטי החשבון של המתלוננת לצורך העברת סכומי הפיצוי, בתוך 7 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג תמוז תשע"ט, 16 יולי 2019, במעמד הצדדים.